Ч. 241 Четвер 24 жовтня (5 падолиста) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бісмарківскі виявленя.

Вже коли в Hamb. Nachr. появила ся перша вість о тайній угоді межи Німеччиною а Росиєю в справі неутральности, можна було відразу сказати, що згадана вість не вийшла від нікого иншого як хиба від кн. Бісмарка, а з другої сторони можна було так само відразу предвидіти, що ся справа не так борзо притихне. І дійстно, она стала ся тепер предметом широкої дискусиї всеї праси европейскої. До того причинила ся також не мало і звістна заява берлиньскої урядової ґазети. Зараз по сій заяві написала Voss. Ztg.:

„Ся заява ледви чи вистане, щоби розбираню справи угоди в цїли неутральности зробити конець. Бо коли би на цїлій тій вісти не було взагалі нічого, то не могло би бути й бесіди о якійсь тайні державній; тогди можна би було сказати, що ціле то виявленє від початку до кінця єсть лиш видумкою. Тепер же не знає ся, що па ній неправдивого, а що недокладного. Розуміє ся, ще менше можна зрозуміти, яку ціль мало то виявленє, котре, коли оно правдиве, мусїло би дїйстно захитати віру в честність німецкої політики, хоч би лиш в давнїйшім часї, а не в теперішности."

Отже справа ся прояснюєсь вже по троха. Що була тайна угода Німеччини з Росиєю, се єсть вже фактом ствердженим самим кн. Бісмарком. Давний канцлер німецкий заявив се публично, і доказує, що угода ся належить вже тепер до історий, до архіву, отже не єсть тайною, і можна о ній говорити. Ба що більше, він називає єї доказом великої оглядности і печаливости цісаря Вільгельма І. о добро німецкої держави. Ся заява кн. Бісмарка викликала ще ширшу дискусию і дала княз. Бісмаркови нову нагоду подати не менше цікавий причинок до єго першого виявленя. В Hamb. Nachr. появила ся нова статия, в котрій по великій похвалї тайної німецко-росийскої угоди каже ся так:

„Щоби зносини з Росиєю через заключене тридержавного союза стратили всю свою вартість, того не можемо признати, і не гадаємо також, щоби оба наші союзники в тридержавнім союзї безусловно то думали. Та реасекурация з Росиєю не була їм не звістна і ледви чи они єї не хотїли; противно, було вдоволене з того, що Німеччина піддержуючи зносини з Петербургом уживала їх кождого часу до того, щоби не допускати до непорозуміня межи обома сусїдними монархіями, взглядно щоби їх усувати. Наші союзники може спускали ся на то, що тридержавний союз видержить війну з двох боків, але в інтереси мира волїли, коли-б можна оминути війну, котра би була вимагала від всїх континентальних держав величезної жертви в крови, грошех і майнї! Коли-б інтересовані держави були думали инакше, то були би ще за цїсаря Вільгельма І. зробили відносини Німеччини до Росиї предметом дискусиї. Того не було нїколи, хоч знали о тім, що в Берлинї мимо всякого зброєня і мир біржевих не пересгали піддержувати політичні зносини з Росиєю, а навіть і та угода, на котру тепер так всї кричать, не була їм незвістна. Нам видить ся, що роздразнені часописи розбивають собі без потреби голови сполучених в потрійний союз правительств".

По сім слїдує поясненє того питаня, яка була ціль того, що кн. Бісмарк виявив тайну угоду з Росиєю. Для лїпшого зрозуміня сего пояснення мусимо тут зараз сказати, яка тепер розійшла ся чутка в Берлинї о причинї сего виявленя. О то кажуть, що цар Николай, коли був в Німеччинї, хотїв відвідати і князя Бісмарка, але цїсар Вільгельм не допустив до того. То мала бути причина виступленя кн. Бісмарка з виявленем тайної угоди. В статї, котру тут наводимо, єсть як би натяк на то і там каже ся:

„До обговореня сих відносин спонукали нас крім инших цїлий, о котрих ми не обовязані нїкому здавати справи, ще й неустаюче фальшованє історий, якого допускає ся клерикально-ліберальна праса не без півурядової помочи в тім напрямі, щоби правлїнє цїсаря Вільгельма І. і єго канцлера в нечестний спосіб зробити одвічальним за все лихо, на яке тепер зі всїх сторін жалують ся, іменно же на зірванє давних користних зносин з Росиєю, котре певно що не поправляє европейске становище німецкої держави. Ми — кажуть Hamb. Nachr. — подали для того уділені нам факти до публичної відомости, що то зірванє наступило аж за правлїня другого канцлера і що до того прийшло аж тогди, коли жаданє Росиї, щоби продовжати дотеперішні відносини, відкинено не двозначно. Супротив того доказу після актів, що росийский „дріт" ровірвано за Капріві'ого, не може устояти ся нечестне оклеветуванє німецкої політики за цїсаря Вільгельма І. Ми були би то уважали за відповіднїйше, коли-б з урядової сторони так само, як то було давнїйше з нагоди сфальшованя „емскої депешї", були розповіли правду після актів, і поручали би то ще тепер зробити.

Ми гадаємо, що оклеветуванє політики цїсаря Вільгельма І. та єго канцлера не нале-

---

2)

Загадочна істория.

(Оповіданє з угорского — Коломана Міксата).

(Конець).

— Давайте сокиру, а скоро! — крикнула панї Салдобоші до старої кухарки.

— Ось є, але нащо єї пани?

— Хочу отворити домовину.

— Христе Боже! — скрикнула стара блїднїючи. — Най лиш панї того не роблять.

— Чому не маю того зробити? Хочу ще раз побачити мого чоловіка і ви підете зі мною.

— Я? А хоч би ви менї й ціле село давали!

— Ну, то я піду сама — сказала панї Салдобоші рішучо і пішла з сокирою і малою лямпкою до жалобної комнати. Она приступила до домовини і єї рука не задрожала, коли всунула сокиру в шпару. Віко затріщало, коли потиснула цїлою силою топорище і стало підважувати ся; вкінци відскочило цїлком і упало зі страшним стукотом назад.

Але тепер могла она єго легко піднести рукою в гору. Она мусить подивити ся! І підняла віко.

На дворі лютила ся буря і в тій хвили загнав ся до комнати крізь отверте вікно з свистом сильний вітер. Сьвічки погасли, немов би їх потушив чорт, вічний помічник Салдобошия. Але над лямпкою, котру она держала в руцї, не мав він власти, она осьвічувала середину домовини.

Блїда як труп зі зміненим лицем вернула до старої Майґон та мала ще тілько сили, що забила віко домовини.

— Виділи панї? — спитала шепотом стара.

— Виділа. Постелїть менї скоро ліжко, положу ся, мене морозить.

Цїлу ніч лежала в горячцї і дзеленкотїла зубами, з чола котив ся зимний піт.

На другий день був похорон.

Богато знатних родин з околиці з'їхало ся і єго тіло віддано земли, а єго вдова лишила ся на сьвітї, до котрого ще належала.

Коли вже зносила першу жалібну одїж, нїхто не надїяв ся, щоби молода женщина на дїла ще другу і жалібний дім наповнив ся женихами.

Нїколи не виглядала гарнїйше як в часї свого вдївства. Стала повнїйша і немов виросла; однако кождий відійшов від неї з гарбузом, хоч сватали єї і богаті і знатні люди.

Цїлий сьвіт дивував ся з єї роботи. Чи не любила жадного, чи може не мала серця? На що она ждала?

Вкінци чванливий Варнава Пеллї найшов причину єї поступованя.

— Ах, який з мене дурак! Та бідна жінка жде певне на мене!

То було таке просте і природне, що гордий шляхтич навіть не міг зрозуміти, чому він вже давно не прийшов на ту гадку.

Одної недїлї прибрав ся сьвяточно і пішов єї сватати! Салдобоші була гарна жінка, єї посїлість прекрасна, а єї син Николай слабовитий.

Але він не мав щастя а прецї був то хороший мужчина, широкоплечий, стрункий з гарним бурим волосем і ясними очима. Панї Салдобоші подякувала за честь, приймила китицю розмарину, але не заткнула єї нї в волосе нї не пришпилила до грудий лише поставила в склянку з водою і сказала зі спущеними очима та сумним голосом:

— Я не можу і менї не вільно віддавати ся.

Пеллї завстидав ся; він був вже на все зганьблений. Як мав він тепер показати ся між людий, він, шляхтич без змази, котрого — як сам казав — не поборов ще нї один меч і котрим не погордила нї одна женщина.

Але Бога ради, яку причину могла она мати, що не могла віддавати ся?

Я не можу і менї не вільно! Хто їй заборонив?

Старі жінки шептали собі:

— Небіжчик товаришував з нечистим і єму записав по своїй смерти жінку. Тому панї Салдобоші єсть тепер жінкою чорта.

І на тих словах було трохи правди, бо єї непокоїв безнастанно один чорт: Спомин.

Жила самітно, здалека від людий в своїм домі і лише літа входили до него. Коли-ж стрітила ся з ким, то була мовчалива і нїколи не згадувала о чоловіцї. Син був для неї всїм.

жить до задачі наслідників сего послідного, і коли-б діяльність першого цісаря і першого канцлера, яко інтеґральна часть пруско-німецкого розвою знайшла була оборону в півурядовій прасі — коли вже урядова не могла на то здобути ся — оборону против социяльно демократичних, клерикальних і поступових, несправедливих напастий, то ми би з нашої сторони були охотно не виступали в обороні честности і справедливости, против сего оклеветуваня. Думаємо, що й давнійше був би не уважав за відповідне висказувати ся перед депутациями і публицистами о справах политичних, коли-б в півурядовій або урядовій прасі за послідних шість літ знайшлось було хоч одно слово прихильної згадки на часи цісаря Вільгельма I., і що він тогди принимав би був спокійно злобні інсинуациї. Єсть що правда значне число поважних часописий, котрі так само, як і ми суть справедливі для минувшости, але півурядових і інспірованих між ними нема; в тих веде ся капрівіза і дальше з повною силою, хоч его основатель уступив. Скоро кн. Бісмарк і пригильні єму ґазети против того виступають, то тогди заєдно каже ся: „Ба, хлопе, то зовсім що иншого; ви не маєте свободи праси, лиш ми єї маємо!“ — князеви Бісмаркови відмавляють горожаньского права до свобідного висказуваня гадки, хоч би він робив то в своїй обороні. Як би не міг вже єї висказувати длятого, що через цїлий вік зі знанем річи трудив ся при державній машинї.

Перегляд полїтичний.

На вчерашнім засїданю Палати послів предложила комисия промислова справоздане о похатній торговли а комисия правнича справоздане о фідеікомісї імени кн. Чарторийских. Опісля вела ся дебата над пильним внесенем Барайтера в справі закона против надужить при виборах. Говорено богато над сею справою і остаточно на внесене Молодочеха Странского відослано внесене назад до комисиї. Праса радикальна нарікає на Молодочехів і табор Люеґра, котрі по єї думцї убили сей закон хотячи стати правительственними партиями.

В парляментї француским інтерпелював пос. Кошен правительство о подіях у Вірменії, говорив широко о різни, яку там зробили Турки і домагав ся інтервенциї Европи. Мінїстер Ганното розповів звістні подїї на Всходї і зазначив щасливий почин Австро Угорщини і сказав, що Туреччина мусить конче позістати ненарушеною. Залагоджене справи єсть можливе лиш тогди, коли всї будуть подібно як Франция поступати справедливо і в згодї. Відповідь мінїстра удобрила палата 402 голосами против 90.

Новинки.

Львів дня 4 падолиста 1896.

— **Іменованя.** П. Мінїстер рільництва іменував старшого гірничого комісаря Йос. Бохеньского гірничим радником. — Мінїстерство торговлї іменувало рахункового практиканта Стан. Бодиньского асистентом рахунковим при гал. Дирекциї почт і телеграфів.

— **Зміна властителя.** Є. Е. гр. Стан. Бадені, краєвий Маршалок, купив село Зубрець від п. Альфр. Мисловского.

— **Читальня „Просьвіти“** оснувала ся в Кутах минувшого місяця. Вписало ся до неї вже 90 членів, а головою вибраний місцевий сьвященик о. С. Каргут. Постановлено також заложити касу позичкову. Розвій читальні заповідає ся дуже добре, бо суть люди, що хотять опікувати ся читальнею.

— **„Рільнича продукция у всхідній Галичинї і на Буковинї“** написав Вячеслав Будзиновский. Під таким заголовком появила ся накладом редакциї „Буковини“ в Чернівцях цікава книжочка, з котрою пізнійше близше познакомимо наших Вп. Читателїв.

— **Др. Йосиф Олеськів** оголосив письмо, в котрім між иншим пише, що висланники аґентів з Гамбурґа, бушуючі по Буковинї, розбудили там сильну горячку еміґрацийну. Богато також подїлав анонс „До Канади“ в американьскій ґазеті „Свободи“, котрий якось дійшов до відомости селян. По прочитаню анонсу сейчас вислали селяни письма до Івана Глови предсїдателя „Союза“ в Єксцельзіорі в Пенсильвенії, підписаного на анонсї, але дістали звідтам поясненє, що їх заохота до еміґрациї до Канади відносить ся лише до робітників Русинів працюючих в Пенсильвенії. О. Ардан відписуючи Буковинцям в імени „Союза“ порадив людям звернути ся по пояснення до дра Олеськова. В наслїдок того приїхали оногди до дра Олеськова три висланники з Буковини. Привезли з собою аркуш зі списом охотників до еміґрациї. Було на сїм аркуши списаних 138 родин з одного, чи з двох сіл. Показало ся, що они всї не можуть їхати до Америки, бо то самі бідолахи, що не зберуть гроший на дорогу. Др. Олеськів пояснив їм цїлу річ докладно і відрадив від еміґрациї. Чи они послухають доброї поради, покаже ся.

— **Приклад для нас.** Словінцї, котрих всего на всего є лиш мілїон і двіста тисяч душ, обявляють дуже живу дїяльність на поли свого народного відродженя і дають наглядний доказ, що витревалість і невсипуча праця може навіть такий маленький народець (їх всїх є десять раз менше від Русинів) охоронити від заглади. Наведемо тут два приміри для нас дуже поучаючі. І так минувшого тиждня обходили Словінцї в Люблянї велике народне сьвято — отвореня словіньского „Народного Дому“. Ще в 1848 р. піднесли словіньскі патріоти гадку здвигненя „Народного Дому“, де громадилось би їх народне житє. Збирані жертви принесли 104.000 зр. З тою сумою приступлено до будови Дому, а що будова коштувала 220 тисяч зр., то на решту затягнено позичку. На торжество відкритя „Народного Дому“ прибуло до Люблянy множество народу. В передодень отвореня відбуло ся в театрі торжественне представлене, а другого дня на засїданю комітету предсїдатель др. Бляйвайс віддав „Народний Дім“ на ужиток народний, а відтак відбув ся бенкет. — Другим приміром енерґічної працї Словінцїв єсть їх просьвітне товариство „Сьв. Могория“ в Целовци. Після оголошеного за 1896 рік справозданя, число то товариство крім членів-основателїв (було їх до 1.200) 74.095 членів звичайних з річною вкладкою на 1 зр. і доси вже всї ті 74.095 членів заплатили свою вкладку за біжучий рік! Словінцїв, як сказано, є лиш трохи більше як один мілїон; нас-же Русинів, в самій Австриї є чотири мілїони, а яка між нами ріжниця. Їх просьвітне товариство числить 75 тисячів членів, а наша „Просьвіта“ має не цїлих 5 тисячів, а й з тих велика часть не платить лїтами вкладки, хоч ся вкладка виносить річно також лиш 1 зр., і хоч ми не біднїйші від Словінцїв. Та в тім і цїла біда, що хоч ми материяльно не стоїмо гірше від Словінцїв, то не дорівнуємо їм духом.

— **Живцем засипані.** Страшна пригода лучила ся в послїдних днях в Томашеві равскім. Від кількох тиждній копали там робітники кирницю. Коли вже кирниця була близька викінченя, звернув інжинер міский увагу властителя на то, що ґрунт, в котрім копано, за мягкий і грозить засипанем робітникам. Властитель постановив перестати дальше копати, але кирничний майстер Салациньский упер ся робити дальше і не вірив висказови інжинера. Він докінчив класти цембрине і перед кількома днями спустив ся рано до кирницї з своїм помічником Квятковским, щоби кирницю докінчити. Однако ледве станули оба на долинї, обірвала ся земля і засипала обох деревом, камінем і глиною. Нещастним поспішили зараз з помочию, але коли їх відкопано оба вже не жили. І Салациньский і Квятковский полишили численні родини.

— **Огні.** В пятницю в ночи згорів в Кульпаркові під Львовом імовірно від підпалу дім господаря Зубка. — В Слохнии коло Хирова вибух

Поважний, лагідний хлопець, на котрого лици пробивала ся немов якась тайна, подібний був до старця, вже в дванайцятім році можна було в его волосю добачити сиві ниточки.

Мати виховувала его при собі, нїхто не бачив, аби він бавив ся або сьміяв ся, але він знав цїле домашне господарство, як яка женщина. Коли его раз спитали, що він через день робить, відповів:

— О ми маємо тілько клопоту з нашою кухаркою, що годї сказати, треба їй всьо показувати, нїчого добре не зробить.

Мати так его любила, що розпестила его як дївчину. Панї Салдобошї сама то пізнавала і коли було єму 20 лїт післала его до Берлина на унїверситет, щоби пізнав трохи сьвіта і житє.

Але та розлука знищила єї. Єї здоровле погіршувало ся заєдно і цїла єї вдача змінила ся. Она стала балаклива, відвідувала знакомих і говорила лише о своїм синї Никольцю.

Той писав їй точно кождого місяця листи. Нетерпеливо дожидала мати листів і коли їх вже може сотий раз перечитала, носила їх відтак по всїх шляхотских родинах. З кождого листу вичитувала, як єму подобає ся житє в Берлинї і який він веселий та живий.

Нераз здавало ся, що она трохи несповна розуму, бо говорила найчуднїйші річи. Раз спитала єї одна приятелька, чому не віддала ся другий раз.

— Бо я отворила домовину мого мужа та найшла в нїй лиш сїно і камінє.

Другий раз сказала довірочно:

— Велика тайна мого житя придавлює мене, страшна непевність стискає моє серце. Я бояла ся, щоби він не прийшов і надїяла ся що прийде, але все встидала ся, що він не умер.

Люди хитали недовірчиво головами, але не сьміли перечити. Коли-б то хто инший оповідав, то кожде би єму увірило, бо люди вірять легко і в найнеімовірнїйші річи, але що то она сама оповідала, то говорили до себе зі співчутєм:

— Бідна, певне вже стратила розум.

І справдї разом з силами душевними ослабило ся й єї тїло. Коли рожі розцвили, лягла в постіль і вже більше не підвела ся. В часї слабости мала кождого дня нові привиди. То бачила чоловіка далеко в чужім краю з двома веселими дївчатами.... які они милі і які подібні до Никольця. То знов в хмарні днї привиджувались їй страшні річи. Раз бачила, як гнївний цїсар велїв єї чоловіка порубати на куснї; а відтак наполоханий своїм вчинком велїв вислати фальшиву домовину.

Єї знакомі і приятельки успокоювали єї:

— От вибий собі такі думки з голови, твій чоловік вже давно в земли. Дай-же єму спокійно лежати. Ми всї поволи будем там.

З кождим днем ставало їй гірше, так що Варнала Пеллї і панї Вереш узнали за відповідне написати до Николая в Берлинї, щоби він зараз вертав до дому, коли хоче ще раз бачити свою матїр.

По тиждни панї Салдобоші стала сама напирати, аби візвано сина.

Але минав день за днем, а Николай не приїздив. Може була би й умерла, єї сили вже вичерпали ся, але держало єї ще дожидане. А прецї єї був вже спокій так потрібний.

Пеллї з гніву аж не знав що робити, а панї Вереш журила ся, що син приятельки не приїздить. В кінци по місяци надійшов від него лист. Пеллї отворив его і читав: „Дорога Мамо! Я Богу дякувати здоров....“

— О тім нема тепер бесїди — крикнув Варпава розгнїваний, що він незгадує анї о недузї матеря анї о своїм приїздї. Тепер напише єму ще один лист, але острий. Та і на той лист не було відповіди, аж по місяци, коли мати вже умирала.

Він не згадував анї слова о тім, що було, лише зачинав ся знов так як попередний: „Дорога Мамо! Я Богу дякувати здоров“...

Але й она вже тепер була здорова, бо на другий день поховали єї в гробівци Салдобоших.

По похоронї сказав Пеллї:

— Товариші, а ну поглянїмо, чи було що правди на тім, що говорила бідна небіжка.

І оно дійстно було правда. Йосифа Папа Салдобошія не було в домовинї, там лежало лиш сїно і камінє і то камінє пригнїчувало душу бідної женщини двайцять два роки.

— Я того так не пущу — сказав Пеллї, коли їшли з кладовища до дому. То надто страшна річ.

— Що-ж великого — відповів другий — він обманив жінку і більше нїчого. Може его трупа поховали де у Відни потайки.

в суботу вечером огонь в хатї Андрія Петровского і в одній годинї знищив 10 будинків пятьох господарів. — Минувшого тиждня знищив великий огонь господарство Івана Поповича в Молодїї, на Буковинї. Згоріли всї будинки і богато збіжа. Шкода виносить тисячі. Причина огню незнана; здогадують ся, що був підложений.

— Задержаний дарунок весїльний. Корабель, що его султан мав дарувати чорногорскій княжнї Оленї з нагоди еї вінчаня, задержано в корабельних варстатах одної австрийскої фірми, а то з причини, що султан за него не заплатив. Властитель корабля хотів вже продати корабель якомусь богатому Мадярови, але від султана прийшла телеґрама, що довг в сумі 300.000 фунтів (3 міліони зр.) заплатить на весну. Не лише сам султан остає в грошевих клопотах, але й в державній касї також пустки, що нема з чого платити воякам гроший і они просто жебрають по улицях Царгорода.

— Жіноче войско. Американьскі дневники доносять, що на поміч повстанцям на Кубі прибув відділ кінницї жінок під начальством панни Мартіні Гернандез Перез. Жінки перед трема тижднями напали на Ішпанців і вийшли побідоносно. Панна Перез, довідавши ся, що відділ ішпаньского войска недбало виставляє сторожу, рішила напасти на него. Коло 4-ої години по полудни она зі своїм відділом впала до місточка. Сторожу з 12 ішпаньских жовнїрів коло брами напали жінки шаблями зовсїм несподївано, а потім переїхали улицями місточка, всюда рубаючи ішпаньских вояків. В Пляза заатакували они 200 Ішпанців. Ті вистрілили і вбили три жінки, але бачучи по їх сторонї перевагу, утїкли до бараків. Тогдї жінки почали за ними гнати і вбили вісьмох жовнїрів. Опісля вернули ся до ішпаньских маґазинів, забрали з них оруже і від'їхали при сьпіві кубаньского народного гимну. Панна Мартіні Гернандез Перез, начальниця того відділу була до тамтого року судженою капітана революцийної армії, а що Ішпанції его зловили і стратили, то она постановила помститись на них. Почала збирати відділ з жінок і дівчат, котрих кожду в який небудь спосіб скривдили Ішпанцї. Кожда, вступаючи до того відділу, мусїла зложити присягу, що не пощадить нї одного Ішпанця. З таким то відділом, уже від кількох місяців оперує панна Перез в округї Ремедіос і добре дає ся в знаки Ішпанцям.

— Незвичайна подорож. На одцім пароходї, що приплив сими днями до Плімавс в Анґлїї, находив ся цїкавий подорожний. Єсть то австралїйский адвокат Ґік, за котрим розписано гончі листи за спроневірене суми 800 фунтів штерлїнґів. Его випущено в Австралїї за кавциею з вязницї, а він, користаючи з того, утїк. За ним вислано в погоню полїцийного аґента, котрий слїдив его через Нову Зеляндию, відтак пустив ся дальше до Арґентини, де прибув на час, щоби зажадати виданя злочинця. Але завдяки повільности арґентиньских властий, Ґік утїк з жінкою до Бразилїї. Аж тут вкінци прихопив его аґент і арештував, та привіз до Анґлїї, звідки знов має відвезти его назад до Австралїї і віддати тамошним властям. До Австралїї поїдуть оба дорогою на Суез, так що і злодій і аґент полїцийний об'їдуть мимо волї цїлу землю довкола.

— На ориґінальну гадку попав один пастор в Америцї. Він забажав побачити зібрані разом всї пари, котри він в часї свого довголїтного урядованя повінчав. А що его дуже любили, то коли він оголосив в часописях свое бажане, роблено ему з ріжних сторін улекшеня. Товариства приватні удїлили ему своєї помочи, бюра зелїзничі дали знижені цїни їзди, а товариства театральні і музичні обіцяли свою участь в торжестві. Вкінци надійшов дожидаючий день і около 300 супружих пар, окружених товпами цїкавих людий з'явило ся перед пастором. Промовив пастор, промовило кількох з зібраних, а всї мови були веселі і повні дотепу. Глядячи так на ті зібрані перед собою товпи веселих супругів, тїшив ся пастор гадкою, що прецї его дїло не пішло на марно. Розрадований і утїшений запитав голосно: „Котрий з мужчин не сказав доси своїй жінцї нї одного прикрого слова, нехай піднесе руку“. Лише одна рука піднесла ся, а по хвили показало ся, що властителем еї був молодий мужчина, котрого вінчане відбуло ся попередного дня.

Господарство, промисл і торговля.

Торг збіжевий.

Львів дня 2 падолиста: Пшениця 7·25 до 7·50 зр.; жито 5·60 до 5·80; ячмінь броварний 6·— до 6·50; ячмінь пашний 5·— до 5·50 овес 5·25 до 5·50; ріпак 10·50 до 11·—; горох 5·— до 8·—; вика —·— до —·—; насїне льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 40·— до 50·—; шведска —·— до —·— біла 40·— до 55·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара —·—до —·—; нова 0·— до 0·—; хміль 30·— до 45·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 4 падолиста. Вчера відбула ся в цісарскій палатї в присутности Є. Вел. Цїсаря, мінїстрів і тайних радників ренунцияция Єї ц. і к. Височости Найдост. Архікнягинї Мариї Дороти.

Тернопіль 4 падолиста. Вчера переїхала перша льокомотива по шляху Тернопіль-Копичинцї. Отворене сеї зелїзницї відбуде ся в другій половинї сего місяця.

Ню-Йорк 4 падолиста. Президентом Сполучених Держав північної Америки вибраний Мек Кінлї 242 голосами. Вілєм Мек Кінлї (William Mac Kinley) походить з ірляндскої родини, котра вийшла до Америки ще в 1750 р. а его прадїд брав участь в революциї вже за Вашінґтона. Мек Кінлї родив ся 29 січня 1843 р. в Нїлєс в державі Оґайо, де его батько мав свою зелїзну гуту. Скінчивши а радше не докінчивши школи, вступив до войска, брав участь в рухах революцийних а опісля і в житю полїтичнім. З лиця єсть він дуже подібний до Наполеона І.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	5.55	2·06	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·08	2·19	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Скольього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Скольього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	8·55	6·55	9·30	—
Підволочиск	2.40	10·05	—	8·07	5·20	—	—
Підвол. з Підз.	2.25	9·50	—	7·46	4·55	—	—
Черновець	9·5	—	—	2·01	7·28	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	6·13	—	—	—
Белзця	—	—	—	—	5·45	—	—
Мушини на Тарнів	5·10[1]	—	—	8·55[2]	6·55	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·51[3]	—	—
Скольього і Стрия	—	—	—	12·10	8·00	1·51[4]	10·10
Брухович [5])	—	—	—	—	—	8·03	—
Брухович [6])	—	—	—	—	—	8·25	—
Янова	—	—	—	7·50[7]	—	5·28[8]	8·54[8]
Янова [9])	—	—	—	—	1.10	7·48	—

[1]) Від 25 червня до 15 вересня. [2]) Від 1 червня до 30 вересня. [3]) Від 10 липня до 31 серпня. [4]) Зі Скольього тільно від 1 мая до 30 вересня. [5]) Від 1 мая до 25 червня і від 15 серпня до 6 вересня. [6]) Від 26 червня до 14 серпня. [7]) Цїлий рік. [8]) Від 16 червня до 31 серпня. [9]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— Але то не всьо — відповів Пеллї в роз'яреню. — Або моя честь не значить нїчого? Колиб він був лежав в домовинї, то я був би нїколи не дістав гарбуза!

— То правда — відповіли его товариші.

— Але я то так не пущу. Варнава Пеллї не дасть з себе робити дурня.

А що небіжка установила его в своїм завіщаню опікуном сина, то его першим дїлом було упорядкувати спадщину. Він написав знов до Берлина, щоби Николай приїздив і обняв спадщину по матери. На кувертї приписав під адресою: „Скоро, дуже скоро“. Але відповіди знов не було, лише по місяци прийшов лист адресований до матери і зачинав ся від слів: „Дорога Мамо. Я Богу дякувати здоров“...

Тепер вже не знав Пеллї, що має о тім гадати і вибрав ся з приятелем до Берлина. Кілька тижднїв слїдили за Николаєм, заки о всїм дізнали ся.

Николай Салдобоші вже не жив. Перед півтора роком застрілив ся. Чи така вже була его доля, чи тяжило на нїм прокляте? Хто то міг знати. Его шкільні товариші оповідали, що він раз стрітив на улици якогось старого чоловіка і поблїдши крикнув:

— То мій отець!

На замітку товаришів, що его отець вже давно помер, здвигнув він плечима, побіг за тим чоловіком і став з ним говорити. Відтак зник на кілька днів. Постановив умерти, але не сказав о тім нїкому. Передпослїдного дня написав яких пятьдесять листів і передав їх свому найлїпшому приятелеви.

— З тих листів — сказав — посилай що трийцять днів один моїй добрій матери.

І так діставала бідна жінка ті листи і хвалила ся у знакомих, який він веселий та як уживає житя!

Нещастна женщина. Які дивні дороги того житя! Тепер мала похороненого чоловіка, котрий ще може жив і живучого сина, що вже давно умер.

Але Пеллї постановив собі за всяку цїну віднайти живучого. Скоро лише вернув до дому, подав довгу жалобу до жупаньского уряду, щоби вислїджено місце перебуваня Иосифа Салдобоші і примірно его покарано, бо той безбожний чоловік, тиран своєї родини, не лиш удавав смерть і збезчестив церков, котра велїла своїм слугам похоронити его, але він опоганив і сьвяту землю на кладовищи, бо его домовина пуста, як то може посьвідчити цїле село.

Власть зарядила зараз слїдство і пересьвідчила ся, що то всьо неправда. Але коли відтак доказано, що Пеллї таки написав правду, розважило собі високе жупаньство річ инакше і, з уваги на то, що труна привезено тодї на тайний приказ, рішила: що то вправдї дуже дивна і загадочна історія, але оно таки не яло ся розслїджувати еї цїлком подрібно.

Що тепер зробив Пеллї? І що я маю робити? Я не розслїджую дальше і піддаю ся рішеню хвального комітату.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.